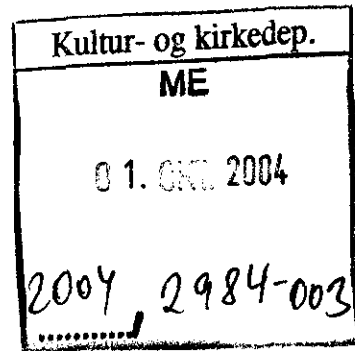

Det Kongelige Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres Ref.:
2004/02984 ME/ME2 LAB:elt

Vår ref.:
200400295-2

Dato:
28.09.04

REGISTRERING OG MERKING AV MUSIKKVIDEO

Vi viser til Deres brev av 22. juli 04 angående en forespørsel fra IFPI til departementet om eventuelt fritak for musikk-DVDer i filmloven. Statens filmtilsyn er bedt om å vurdere prinsipielle, praktiske og juridiske problemer knyttet til å unnta musikkvideo fra gjeldende bestemmelser om merking.

Denne saken må ses i sammenheng med det arbeid som nå pågår med revisjon av filmlovens forskrifter. Dette har sin bakgrunn i den formelle opprettelsen av Medietilsynet 1. januar 2005. Filmtilsynet er i denne sammenheng bedt om å se på eventuelle endringsalternativer i forskriften. Unntak for bl.a. musikkvideo er en av de endringene filmtilsynet allerede har vurdert og vil foreslå. Vi vil her redegjøre for bakgrunnen for et slik unntak og hvordan det kan gjennomføres i praksis.

Vurdering

Når det gjelder IFPIs brev, har vi ingen innvendinger mot den beskrivelse de har av markedsutviklingen og formålet med filmloven. Når det gjelder det juridiske, tror vi ikke det er nok å kun unnta for kravet om merking. Man vil fortsatt da ha kravet om registrering, og det vil bli lite hensiktsmessig med registreringsplikt uten merkeplikt. I tillegg skal det da betales gebyr, og det er vanskelig å se at en registreringsplikt ikke ville medføre krav om avgift til Norsk kino- og filmfond (NKFF), jf. § 3 i loven som sier: "Den som vil ha eit videogram registrert for omsetning i næring, skal betale ei avgift til Norsk kino- og filmfond pr. videogram.", selv om altså avgiftsinnkrevingen er knyttet til ulike merkemåter og rapportering i forskriften. Hvis man ønsker å unnta videogram (DVD, VHS) med musikkstoff fra merkereglene, tror vi eneste løsning er å unnta disse fra hele loven.

Statens filmtilsyn opplever at musikk-CD-markedet og DVD-markedet har begynt for alvor å overlapse hverandre. Ofte kan det eksempelvis følge med en bonus-DVD hvis du kjøper en musikk-CD. Innholdet er stort sett musikkvideoer og/eller konsertopptak. En CD med konsertopptak kan dessuten like godt trykkes som DVD, så får kunden mulighet til å se konserten, om hun ønsker, i tillegg til å høre musikken. I slike tilfeller er dette likevel omsetning av videogram, og DVDen skal registreres og merkes iht. loven.

Vi ser at et slikt krav medfører logistikkproblemer for musikkbransjen, spesielt med tanke på at disse produktene - til forskjell fra spillefilm på DVD - stort sett ikke versjoneres spesielt for Norge for eksempel med norskspråklig omslag. Situasjonen har medført stor forvirring i musikkbransjen, en del registrerer DVDene, men mange gjør det nok ikke.

Disse produktene har videre et innhold som i stor grad er uproblematisk relatert til filmloven, og de omsettes i en bransje som ikke er en del av den tradisjonelle film- og videobransjen. Men det er klart at visse musikkproduksjoner kan ha sterke innslag, både av vold og sex, og som kan virke skremmende for barn. Konsertopptak med såkalte "Death Metal Band" som viser lemlestelse av dyrelik kan være eksempel på dette, som også framgår av dokumentasjonen til IFPI. Vi tror likevel dette representerer et smalt og spesialisert marked, som i liten grad markedsføres og eksponeres i de kanaler som retter seg mot barn og deres mediekonsum.

Filmlovens intensjon er å beskytte barn og unge mot skadelig innhold og hindre omsetning av pornografi og ulovlige voldsskildringer. Det var etter vår vurdering ikke lovgivers intensjon å regulere forhold som mer tilfeldig falt inn under loven. Det sentrale her er plikten til å registrere et videogram før det kan omsettes i markedet. Plikten til bl.a. å merke videogrammet følger av dette. Går man til lovens forarbeider de senere år, viser man tilbake til Ot.prp. nr. 64 (1984-85) når det gjelder tolkningen av registreringsplikten, hvor det går klart fram at man bør kunne gjøre unntak for visse innholdskategorier når det gjelder registreringsplikten:

"Departementet har innsett at det kan være behov for å unnta visse typer videogram fra bestemmelsene i loven. Det er derfor tatt inn en bestemmelse som gir departementet adgang til å gjøre slike unntak i forskrift. Det man i første rekke tenker på er undervisnings- og opplæringsvideogram til bruk i skoler og andre institusjoner. [...] Videogram som inneholder opptak fra idrettsarrangementer, bør også vurderes nærmere i forhold til registreringsplikten. Behovet for registrering ut fra ønsket om bekjempelse av ulovlige videogram, er lite i slike tilfelle". (s. 28)

Prinsippet om å unnta bestemte bestemmelser i filmloven på bakgrunn av videogrammets innhold er da også gjennomført i filmloven. Lovens definisjon av videogram blir selvsagt stående inntil loven evt endres. Dette betyr at opptak fra konserter og musikkvideoer på DVD i prinsippet fortsatt vil falle inn under loven. Men her mener vi det kan gjøres unntak i forskriften; ikke bare for registrering, men for alle bestemmelsene i filmloven (konesjon, avgift, registrering og merking). Dette blir på samme måte som eksisterende unntak i loven for visning av videogram på hotell (NVD), som faller inn under loven, men der man har unntak for alle bestemmelsene i forskriften (konesjon, forhåndskontroll og avgift). I praksis får man da ingen regulering.

Etter en totalvurdering mener vi det vil være forsvarlig å vurdere et fritak for en del innholdskategorier, deriblant musikkstoff. Vi mener hjemmelen i lovens § 7 bør være god nok med tanke på de føringer som er lagt i bestemmelsens lovforarbeid, jf. sitatet over. Selv om det ikke sies direkte i § 7 at departementet kan gjøre unntak, vil et slikt unntak være tilsvarende det som er gjort i lovens § 4 om forhåndskontroll, der det på samme måte kun står at departementet kan gi nærmere regler. Som kjent er det en rekke unntak fra forhåndskontrollen i dag i forskriftens § 4-1.

Et unntak for registrering og merking av musikk-DVDer innebærer at distributørene heller ikke vil betale avgift til Norsk kino- og filmfond på kr 3,50 per kopi, fordi avgiftsinnkrevningen er knyttet til merkingen av kopier. Det er den tradisjonelle film-, kino- og videobransjen som er mottakere av fondsmidlene. Det kan virke urimelig at bransjen som IFPI representerer skal bidra med avgifter til en annen bransje. Samtidig er det klart at det ikke her er helt vanntette skott mellom bransjer og omsetningsformer. Avgiftsregelverket i filmloven er imidlertid ikke underlagt filmtilsynets ansvar eller forvaltning, og er sånn sett mer et kulturelt avgiftspolitisk

spørsmål departementet må ta stilling til. Men utfra filmlovens intensjon i forhold til beskyttelsen av barn og unge kan vi ikke se at et slikt unntak vil være problematisk. Det er svært vanskelig å estimere hvilke summer dette kan være snakk om, fordi filmtilsynet ikke kan skille videogram med musikk fra andre videogram i videogramregisteret. Vi antar likevel at et mulig inntektstap for NKFF per i dag vil være helt marginalt.

Hva er musikkstoff? Begrepet er, som IFPI påpeker, allerede etablert i filmloven. Men i dag er unntakene ikke knyttet til noen vurdering eller håndhevelse fra filmtilsynets side. Videogrammer med musikkstoff kan i dag omsettes uten at videoforhandleren trenger konsesjon (§ 2-2), og en distributør trenger ikke sende inn en film med musikkstoff for forhåndskontroll (§ 4-1). Dette er rettigheter for bransjen, og det har de senere år ikke vært noen saker med behov for en rettslig klargjøring fra vår side (foruten dokumentarstoff-begrepet). Vi har foreslått at unntaket bare skal gjelde videogrammer som "berre inneheld musikkstoff". Vi er klar over at dette innebærer skjønnsmessig tolkninger og gråsoner.

Her er noen eksempler på hva vi legger i begrepet:

Musikkstoff som gir unntak:

- Opptak av en musikal eller en konsert som finner sted "uavhengig" av opptaket,
- musikkvideoer for lansering av låter/artister,
- karaoke-DVD (tilrettelagt for karaoke: låter med tekst, bildelagt),
- Instruksjonsfilm om å lære å spille et instrument.

Musikkstoff som ikke gir unntak:

- Filmmusikaler, som for eksempel Chicago (USA, 2002),
- Fiksjonsfilm med handling fra artistliv og konserter.

Musikkstoff i en gråsoner:

- En dokumentar eller dokudrama om en artist med lange opptak fra konserter,
- Ulike blandingssjangre.

Forslag til unntaksbestemmelse

Forslagene til unntaksbestemmelse tar utgangspunkt i et forslag til revidert forskrift som filmtilsynet nå jobber med. Paragrafenes nummer og øvrige innhold vil derfor avvike fra dagens forskrift. Unntaket for omsetning (salg/utleie) av musikk-DVD kan imidlertid leses ut av bestemmelsene (satt i kursiv).

§ 2-2. Unntak frå krav om løyve

Det krevst ikkje kommunalt løyve for:

- framsyning av film eller videogram der det ikkje krevst særskild betaling for framsyninga,
- framsyning eller omsetning av film eller videogram i hotellrom eller sjukehus,
- *omsetning av videogram som er unteke registreringsplikta etter § 7-9.*

§ 3-4. Unntak frå kravet om betaling av avgift

Det skal ikkje betalast avgift for:

- framsyning av film eller videogram som ikkje krev kommunalt løyve etter § 2-2,
- *omsetning av videogram som er unteke registrering etter § 7-9.*

§ 7-9 Unntak frå registreringsplikta

Følgjande innhaldskategoriar krev ikkje registrering når videogrammet berre inneheld:

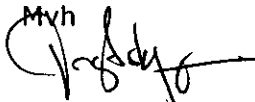
- opptak frå offentlege arrangement, framsyningar eller tilstellingar,
- *musikk-* eller *idrettsstoff*,
- *forskins-* eller *hobbystoff*,

- informasjon om, og reklame for, varer og tenester.

§ 8-6 Unntak frå merkeplikta

Kravet til merking i kapittel 8 gjeld ikkje videogram som er unteke registreringsplikta etter § 7-9.

Mvh

pw Torstein Støremyr
direktør

Martin Borgnes
seniorrådgiver

Saksbehandler: Martin Borgnes, tlf 22474676 eller 959 00 678